

Del I:

IFRS 7 – noen refleksjoner etter ett år

IFRS 7 Finansielle instrumenter – opplysninger ble obligatorisk for IFRS-rapporterende foretak for 2007. Bakgrunnen for denne artikkelen er en gjennomgang av 2007-årsrapportene fra et utvalg norske børsnoterte industri- og handelsforetak.

Artikkelen er forfattet av:

Statsautorisert revisor
Geir Moen
KPMG

Statsautorisert revisor
Svein Arthur Lyngroth
KPMG

Finanskrisen den siste tiden har bidratt til ytterligere fokus på finansmarkedene, finansielle instrumenter og finansiell risiko. I tider med stor finansiell uro blir det ekstra viktig med gode og relevante opplysninger knyttet til finansielle instrumenter.

Vår gjennomgang avdekket flere viktige forbedringsområder. Det er spesielt fire forhold vi vil fremheve:

- Det må gis bedre informasjon om hvordan finansielle instrumenters virkelige verdi er fastsatt
- Det må gis mer og bedre kvalitativ informasjon om hvordan foretaket styrer risiko
- Sensitivitetsberegninger må samsvare bedre med formålet og definisjonene i IFRS 7
- Det må gis en mer samlet og oversiktlig fremstilling av de ulike instrumentenes kategorisering og hvordan de påvirker foretakenes finansielle stilling og resultat

Kort om IFRS 7

Formålet med IFRS 7 er å gi opplysninger i finansregnskapet som setter brukerne i stand til å vurdere:

- betydningen av finansielle instrumenter for foretakets finansielle stilling og inntjening
- arten og omfanget av risiko som oppstår av finansielle instrumenter og som foretaket utsettes for i løpet av perioden og på rapporteringstidspunktet og hvordan foretaket håndterer slik risiko.

For å oppfylle dette formålet krever IFRS syv opplysninger om hvordan de ulike finansielle instrumenter er behandlet i regnskapet, herunder hvilke måleregler som er anvendt, informasjon om instrumentenes virkelige verdi, hvordan endring i kredittrisiko påvirker virkelig verdi for lån, fordringer og gjeld som er øremerket til virkelig verdi over resultatet samt informasjon om hvordan sikring påvirker regnskapet.

Når det gjelder arten og omfanget av risiko, skal det blant annet gis kvalitative beskrivelser om risikoeksponering og hvordan foretaket håndterer denne risikoen. Videre skal det gis kvantitative opplysninger om kredittrisiko, likviditetsrisiko og markedsrisiko.

Betydningen av finansielle instrumenter for foretakets finansielle stilling og inntjening

Opplysningskravene knyttet til foretakets finansielle stilling og inntjening er delt i tre deler:

- Opplysninger vedrørende balansen
- Opplysninger vedrørende resultatregnskap og egenkapital

- Opplysninger vedrørende andre forhold

Opplysninger vedrørende balansen

Klassifisering av de finansielle instrumenter er bestemmende for måling og resultatføring. Det er derfor viktig for regnskapsbruker å få en oversikt over omfanget av finansielle instrumenter klassifisert i de ulike kategoriene.

Dette er løst ved at IFRS 7.8 krever at det skal gis opplysninger om den balanseførte verdien for hver kategori av finansielle instrumenter slik disse er definert i IAS 39:

- Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet
- Investeringer som holdes til forfall
- Utlån og fordringer
- Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg
- Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet
- Finansielle forpliktelser målt til amortisert kost

Det er opp til det enkelte foretak å velge hvorvidt spesifikasjonene gis direkte i balansen eller i notene. Vår erfaring er at måten foretakene har spesifisert balansen på ikke er sammenfallende med kategoriene etter IAS 39. Det er videre vår erfaring at flere foretak heller ikke har gitt fullstendig informasjon om den balanseførte verdien for hver kategori, i noter. Ofte gis slik informasjon spredt over flere noter og det er ikke tydelig hvilke kategorier de bokførte verdier som oppgis i noter, tilhører. Etter vår mening gir det best informasjon om foretaket samler alle finansielle instru-

menter med tilhørende bokførte verdier spesifisert pr. kategori i én tabell, slik Yara har gjort i noten som følger.

Virkelig verdi sammenstilt med bokført verdi i balansen

NOK millioner	Noter	Balanseført verdi 2007	Virkelig verdi 2007	Balanseført verdi 2006	Virkelig verdi 2006
Finansielle eiendeler tilgjengelig-for-salg					
Egenkapitalinstrumenter tilgjengelig-for-salg	13,14	4.778	4.778	582	582
Utlån og fordringer					
Langsiktige lån og fordringer	14	461	461	497	497
Kundefordringer og andre fordringer	16	10.416	10.416	8.418	8.418
Kontanter og kontantekvivalenter	18	2.325	2.325	1.003	1.003
Finansielle forpliktelser målt til amortisert kost					
Usikret obligasjonslån ¹⁾	23	(2.685)	(2.726)	(3.091)	(3.028)
Usikrede langsiktige rentebærende forpliktelser	23	(6.503)	(6.503)	(1.634)	(1.634)
Finansiell leasingforpliktelse	23	(17)	(17)	(7)	(7)
Andre langsiktige forpliktelser		(107)	(107)	(86)	(86)
Leverandørgjeld og andre kortsiktige forpliktelser	24	(7.915)	(7.915)	(5.745)	(5.745)
Kortsiktige rentebærende forpliktelser	25	(2.044)	(2.044)	(1.621)	(1.621)
Derivater målt til virkelig verdi over resultatet holdt for omsetning					
Valutaterminkontrakter					
Eiendeler	17	75	75	27	27
Forpliktelser		(37)	(37)	(26)	(26)
Rentederivatkontrakter					
Eiendeler		-	-	-	-
Forpliktelser		(44)	(44)	-	-
Råvarederivater og innebygde derivater					
Eiendeler	26	-	-	-	-
Forpliktelser	17	40	40	280	280
Derivater klassifisert som sikringsinstrument					
Rentebytteavtale klassifisert som sikringsinstrument					
Eiendeler	26	12	12	-	-
Forpliktelser		-	-	(16)	(16)
Sum		(1.483)	(1.523)	(1.568)	(1.505)
Ikke resultatført gevinst/(tap)			(40)		63

1) Gjeld til fastrente.

Opplysninger vedrørende resultatregnskap og egenkapital

Ifølge IFRS 7.20 skal det blant annet gis følgende opplysninger vedrørende resultatregnskapet:

- netto gevinster eller tap for hver av kategoriene finansielle instrumenter
- samlede renteinntekter og rentekostnader
- provisjonsinntekter og -kostnader

Det er, også for resultatregnskapet, opp til det enkelte foretak om informasjonen gis direkte i resultatet eller i noter. Vårt generelle inntrykk er at IFRS-rapporterende foretak har et forbedringspotensial med hensyn til å oppfylle kravene til spesifikasjoner. Mange foretak viser ikke netto gevinster eller tap for hver av kategoriene i IAS 39, verken i resultatoppstillingen eller i note til regnskapet. Eksemplene som følger viser hvordan Deutsche Telekom oppfyller kravene i noter til regnskapet.

Regnskapsprinsipper

Gjennom regnskapsprinsippene beskriver foretakene hvordan de finansielle instru-

menter måles i regnskapet, noe som er avgjørende for å forstå hvordan de påvirker finansiell stilling og inntjening.

Ifølge IFRS 7.21 og IAS 1.108 skal det gis opplysninger om viktige regnskapsprinsipper.

Vårt inntrykk er at omfang og detaljeringsgrad i beskrivelsen av regnskapsprinsipper knyttet til finansielle instrumenter varierer fra foretak til foretak, dog slik at variasjonen ikke nødvendigvis er proporsjonal med betydningen av finansielle instrumenter for foretaket.

En generell betraktning er at flere foretak har en begrepsbruk som ikke er i overensstemmelse med IFRS. I enkelte regnskap kan det se ut til at prinsipper fra tidligere NGAAP-regnskaper ikke er helt oppdaterte.

Opplysninger om finansielle eiendeler eller forpliktelser til virkelig verdi over resultatet

For kategoriene lån og fordringer samt finansielle forpliktelser som er øremerket til virkelig verdi over resultatet, er det blant annet krav om å vise verdiendringen som er henførbart til endringer i kredittrisiko i løpet av perioden og kumulativt.

Vi har sett få industri- og handelsforetak som har øremerket lån og fordringer eller finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet. Hafslund har imidlertid anvendt kategorien på egne finansielle forpliktelser; både på kortsiktige og langsiktige lån. Selskapet har i den forbindelse gitt opplysninger om effekten endringer i kredittspreader har på virkelig verdi.

Opplysninger om virkelig verdi

I mange tilfeller kan det være stor usikkerhet med hensyn til hva som er den virkelige verdi av et finansielt instrument. Dette gjelder spesielt i tider med dårlig likviditet i markedet slik som vi har hatt under finanskrisen nå i høst. Måling av virkelig verdi har vært et mye debattert tema den senere tiden. CESR, en organisasjon hvor medlemmene består av nasjonale regnskapstilsyn og regulatorer for verdipapirmarkedene, har avgitt en uttalelse om måling av virkelig verdi for finansielle instrumenter i illikvide markeder og tilhørende noteopplysninger. IASB har utgitt et høringsutkast til endringer i IFRS 7 hvor det foreslås å kreve ytterligere informasjon om fastsettelsen av virkelig verdi. Videre har IASB nedsatt et Expert Advisory Panel

7 Finance costs.

millions of €	2007	2006	2005
Interest income	261	297	398
Interest expense	(2,775)	(2,837)	(2,799)
	(2,514)	(2,540)	(2,401)
Of which: from financial instruments relating to categories in accordance with IAS 39:			
Loans and receivables	152	202	220
Held-to-maturity investments	9	14	3
Available-for-sale financial assets	31	27	36
Financial liabilities measured at amortized cost*	(2,612)	(2,636)	(2,510)

* Interest expense calculated according to the effective interest method and adjusted for accrued interest from derivatives that were used as hedging instruments against interest-rate-based changes in the fair values of financial liabilities measured at amortized cost in the reporting period for hedge accounting in accordance with IAS 39 (2007: interest expense of EUR 42 million; 2006: interest income of EUR 29 million, interest expense of EUR 13 million).

9 Other financial income/expense.

millions of €	2007	2006	2005
Income from investments	25	6	32
Gain (loss) from financial instruments	(3)	136	1,090
Interest component from measurement of provisions and liabilities	(396)	(309)	(338)
	(374)	(167)	784

All income components including interest income and expense from financial instruments classified as held for trading in accordance with IAS 39 are reported under other financial income/expense.

Regnskap

som har diskutert måling av finansielle instrumenter i markeder som ikke lenger er aktive samt tilhørende noteopplysninger. Panelet har utgitt en rapport som oppsummerer viktige forhold fra diskusjonene.

Ifølge IFRS 7.25 skal det opplyses om virkelig verdi for hver klasse finansielle eiendeler og forpliktelser. Det følger av IFRS 7.27 at foretaket skal opplyse om hvilke metoder og, når det benyttes en verdsettelsesmetode, hvilke forutsetninger som er anvendt ved beregningen av virkelig verdi.

I mange tilfeller gis det kvalitative beskrivelser av hvilke metoder som er anvendt i beregningen av virkelig verdi. Det er imidlertid mer sjelden å observere kvantifisering av forutsetninger. Følgende eksempel, hvor det opplyses om kredittspreader som er benyttet i beregningen av gjeldsposters virkelige verdi, er hentet fra regnskapet til Hafslund.

Følgende kredittspreader er benyttet:

Løpetid (år)	Kredittspread (basispunkter)	
	2007-12-31	2006-12-31
0,25	17	3
0,5	18	4
1	21	6
2	28	10
3	35	14
4	39	18
5	42	22
6	46	26
7	50	30
8	54	33
9	57	37
10	60	40

IFRS 7.27 krever videre at det opplyses om hvorvidt virkelige verdier blir beregnet direkte, fullt ut eller delvis, ved en henvisning til kvoterte kurser i et aktivt marked eller om de blir estimert ved hjelp av verdsettelsesmetoder. Der hvor verdsettelsesmetoder anvendes, skal det opplyses om hvorvidt de virkelige verdier som innregnes i balansen eller vises i note, er beregnet fullt ut eller delvis basert på forutsetninger som ikke støttes av priser fra observerbare markedstransaksjoner. Den beløpsmessige endringen i virkelig verdi som innregnes i resultatet i løpet av perioden, skal opplyses for instrumenter hvis verdi er beregnet basert på forutsetninger som ikke støttes av priser fra observerbare markedsdata. Der som en endring av en eller flere av disse forutsetningene til alternative forutsetninger innenfor et rimelig mulighetsområde vesentlig endrer virkelig verdi som innregnes i finansregnskapet, skal foretaket opp-

lyse om dette samt om virkningene av disse endringene.

Informasjon som beskrevet i avsnittet ovenfor er viktig for å forstå omfanget av usikkerhet knyttet til verdsettelsen. Vår gjennomgang av årsregnskap for norske børsnoterte foretak for 2007 har vist at slik informasjon ikke gis i særlig grad. CESR mener at opplysninger om hvordan virkelig verdi fordeler seg beløpsmessig i et verdsettelseshierarki, er en god måte å tilfredsstille noen av informasjonskravene nevnt tidligere. IASB har imøtekommet dette innspillet fra CESR og inntatt krav om verdsettelseshierarki i høringsutkast til endringer i IFRS 7. Med basis i den dårligere likviditeten vi har sett i finansmarkedene i høst og den påfølgende utfordringen det vil være å måle virkelig verdi av en del finansielle instrumenter, vil vi forvente å finne mer omfattende informasjon om fastsettelsen av virkelig verdi i notene til norske foretak i årsrapporten for 2008.

Nivå 1 omfatter virkelig verdi målt direkte med referanse til kvoterte priser i aktive markeder. Nivå 2 omfatter virkelig verdi målt ved hjelp av verdsettelsesmetoder hvor vesentlig modellinput er basert på observerbare markedsdata. Nivå 3 omfatter virkelig verdi målt ved bruk av verdsettelsesmetoder hvor en vesentlig del av input ikke støttes av observerbare markedsdata. I IASBs høringsutkast til endringer kreves mer detaljert informasjon om verdiene fastsatt på nivå 3.

Etter IFRS 7.29 kreves ikke noteopplysninger om virkelig verdi når den balanseførte verdien er en rimelig tilnærming til virkelig verdi. Mange av foretakene har inkludert informasjon om virkelig verdi i

tilknytning til den note hvor det enkelte instrument for øvrig er behandlet, eksempelvis inkludert virkelig verdi av fastrentegjeld i gjeldsnoten.

Vi er imidlertid av den oppfatningen at det gir bedre informasjon å samle alle finansielle instrumenter i en tabell som viser både balanseførte verdier og virkelige verdier. Tabellen gir en god oversikt over bruken av og størrelsen på virkelige verdier for de finansielle instrumentene. En slik tabell vil også enkelt oppfylle kravet om å spesifisere balanseførte verdier pr. kategori, jf. diskusjonen tidligere i artikkelen. Dette fordrer at foretakets definisjon av klasser er sammenfallende med kategori. Som eksempel på dette viser vi til noten fra Yara gjengitt tidligere under avsnittet om opplysninger vedrørende balansen.

Sikringsbokføring

IFRS 7.22 krever at det gis en beskrivelse av hver type sikring, de finansielle instrumenter som inngår i sikringsrelasjonen samt deres virkelige verdi og arten av risiko som sikres. Utdragene som følger på neste side viser hvordan Orkla har gitt disse opplysningene. Beskrivelsen av sikringene er delt i kontantstrømsikring, sikring av nettoinvestering og sikring av virkelig verdi. For hver av disse sikringstypene, som er definert i IAS 39, er arten av risiko nærmere beskrevet sammen med beskrivelsen av hvilke instrumenter som anvendes, eksempelvis bruk av renteswapper til sikring av fremtidige rentebetalinger på gjeldsinstrumenter.

Videre skal det opplyses om hvilket beløp som er blitt innregnet i egenkapitalen i løpet av perioden, samt hvilke beløp som er blitt ført ut av egenkapitalen og inklu-

	Finansielle eiendeler holdt for omsetning	Finansielle eiendeler øremerket til virkelig verdi	Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg	Finansiell gjeld holdt for omsetning	Finansiell gjeld øremerket til virkelig verdi
I Kvoterte priser i aktive markeder					
II Verdsettelsesmetoder (Observerbar markedsinput)					
III Verdsettelsesmetoder (Ikke-observerbar input)					

(III) SIKRING OG VIRKELIG VERDI DERIVATER

Konsernet søker i størst mulig grad å anvende adgangen til sikringsbokføring etter IFRS. Nedenfor vises virkelig verdi og pålydende for alle utestående derivater, gruppert etter regnskapsmessig klassifisering:

TABELL 6

Beløp i mill. NOK	31.12.2007		31.12.2006	
	Virkelig verdi	Pålydende ¹	Virkelig verdi	Pålydende ¹
Kontantstrømsikringer				
Renteswapper	10	5.308	(15)	5.111
Valutaterminer, valutaswapper	52	2.286	26	3.072
Valutaopsjoner	2	351	-	248
Innebygd derivat i kraftkontrakt (aluminium og USD)				
- LME-komponent (aluminium)	(554)	2.895	(330)	2.761
- USD-komponent	193	2.115	106	2.282
Aluminiumfutures	(636)	2.277	(919)	2.610
Kraftterminer	250	930	200	713
Sikringer av nettoinvestering i utenlandsk datterselskap				
Valutaterminer, valutaswapper	(42)	6.763	(87)	6.699
Rente- og valutaswapper	(55)	317	(36)	303
Verdisikringer				
Renteswapper	164	4.873	93	2.700
Valutaterminer, valutaswapper	137	10.108	7	7.037
Rente- og valutaswapper	(49)	268	(31)	342
Aluminiumfutures	(4)	90	1	14
Andre derivater - endring i virkelig verdi over resultat				
Kraftterminer	101	586	194	592
Gassfutures	1	5	-	-
Valutaterminer, valutaswapper	(16)	1.130	(23)	742
Renteswapper	(5)	6.186	3	1.800
FRAr	-	716	-	1.540
Metallopsjoner	(3)	41	(7)	132
Salgsopsjoner REC-aksjen	(67)	6.676	-	-
Total return swap - Orkla-aksjen	87	60	38	60
Sum	(434)	(780)		

¹ Pålydende (nominell verdi) av underliggende. For derivater som inneholder en kjøpt posisjon og en solgt posisjon (for eksempel valutafremtids eller fast til flytende renteswapper) uttrykker pålydende hovedstolen for kjøps- eller salgsposisjonen av derivatet. Dette er uttrykt som en absoluttverdi, og derivater av samme type er beregnet netto.

Derivatene inngår i sikringsforhold som følger:

Kontantstrømsikringer

Orkla har inngått renteswapper som sikring av fremtidige rentebetalinger på gjeldsinstrumenter som kvalifiserer for sikringsbokføring. Dette er renteswapper der Orkla betaler fast rente og mottar flytende rente.

Både valutaterminer og valutaopsjoner er utpekt som sikringsinstrumenter for valutarisiko knyttet til høyst sannsynlige fremtidige kontantstrømmer.

Implisitt solgte USD-beløp og mengde aluminium gjennom innebygde derivater er utpekt som sikringsinstrumenter i kontantstrømsikringer. Pr. 31.12.2007 var det negativ virkelig verdi på 361 mill. kroner for disse derivatene.

Elkems salg av aluminiumfutures på LME er utpekt som sikringsinstrumenter i kontantstrømsikringer. Disse kontraktene hadde en negativ virkelig verdi på 614 mill. kroner pr. 31.12.2007. Sapas kjøpte aluminiumfutures utpekt som sikringsinstrumenter hadde på samme tidspunkt en negativ virkelig verdi på 22 mill. kroner.

Kraftterminer inngått av Elkem og Borregaard for kjøp av kraft er utpekt som sikringsinstrumenter i kontantstrømsikringer for fremtidig forbruk av elektrisk kraft. Pr. 31.12.2007 hadde disse derivatene en positiv virkelig verdi på 250 mill. kroner.

Alle derivater utpekt som sikringsinstrumenter i kontantstrømsikringer er bokført til virkelig verdi i balansen, mens endringer i virkelig verdi bokføres midlertidig mot sikringsreserve i egenkapitalen, og resultatføres når den sikrede kontantstrømmen resultatføres.

I løpet av 2007 er 2 mill. kroner resultatført som sikringsineffektivitet på kontantstrømsikringer.

Alle forventede kontantstrømmer som har vært sikret i 2007, kvalifiserer fortsatt for sikringsbokføring.

Sikring av nettoinvestering i utenlandske enheter

Valutarisiko knyttet til utenlandske nettoinvesteringer sikres enten med lån eller valutaderivater.

Gjennom 2007 er det resultatført 1 mill. kroner (2006: 11 mill. kroner) i valutatap i tilknytning til sikring av nettoinvesteringer som er avhendet.

Verdisikringer

Valutarisiko knyttet til utenlandske obligasjonslån er fastrentelån. Renterisiko er sikret med renteswapper der Orkla mottar fast rente og betaler flytende rente. Endringer i virkelig verdi på de sikrede lånene bokføres som renter i resultatet, sammen med endringer i virkelig verdi på renteswappene.

Pr. 31.12.2007 hadde konsernet utpekt valutaterminer og lån med en nominell verdi på 4.369 mill. kroner, hovedsakelig på investeringsområdet, som sikringsinstrumenter i verdisikringer for å sikre valutarisiko i «tilgjengelig for salg» aksjeinvesteringer. Valutagevinst/-tap på disse sikringsinstrumentene regnskapsføres mot sikringsreserve aksjer i egenkapitalen. Videre finnes det valutasikringer av investeringer, med en nominell verdi på 3.722 mill. kroner, som ikke inngår i formelle sikringsrelasjoner. Gevinst/tap knyttet til disse sikringene er resultatført som gevinst/tap på porteføljeaksjer.

Orkla har også sikringer av valutarisiko knyttet til kontraktsfestede transaksjoner der valutaterminer er brukt. Gevinst/tap på sikringsobjektene og sikringsinstrumentene er bokført som agio/disagio i resultatet.

Elkem har kjøpt aluminiumfutures for å sikre prisrisikoen i inngåtte kontrakter med kunder. Disse aluminiumfutureskontraktene er utpekt som sikringsinstrumenter i verdisikringer, og hadde en negativ virkelig verdi pr. 31.12.2007 på 14 mill. kroner. Sapa selger aluminiumkontrakter for å sikre verdien av lageret. Disse sikringsinstrumentene hadde en positiv virkelig verdi på 10 mill. kroner pr. 31.12.2007.

Regnskap

dert i resultatet i perioden. For de beløp som er ført ut av egenkapitalen, skal det vises på hvilken linje i resultatregnskapet eller balansen disse er innregnet.

Vi har sett at enkelte foretak har vist nettobevegelsen til egenkapitalen og ikke bruttotall. Etter vår mening har Orkla løst dette kravet på en oversiktlig og god måte, se følgende tabell.

Beløp i mill. NOK	2007	2006
Inngående sikringsreserve	(505)	(372)
Egenkapitalsikringer reklassifisert til omregningsdifferanser	(173)	
Oppløst mot resultat - reduserte driftsinntekter	227	92
Oppløst mot resultat - reduserte driftskostnader	(30)	(10)
Oppløst mot resultat - økte netto finansposter	(8)	(26)
Oppløst mot balanse	0	5
Verdiendring i året	(30)	(194)
Utgående sikringsreserve	(519)	(505)

Videre krever IFRS 7 at det gis følgende opplysninger for de enkelte typer sikringer:

- Virkelig verdi-sikringer; gevinster og tap på sikringsinstrument og på sikringsobjektet med hensyn til den sikrede risikoen
- Kontantstrømsikringer og sikring av nettoinvestering; ineffektivitet innregnet i resultatet. Ineffektivitet innebærer at verdiendringen på sikringsinstrumentet avviker fra verdiendringen på sikringsobjektet, se IAS 39.88 b.

Eksemplene nedenfor viser hvordan Telenor gir slike opplysninger i tabellformat:

Kontantstrømsikringer		
BELØP I MILLIONER KRONER	2007	2006
Kontantstrømsikring reserve i egenkapital ved årets begynnelse	(1)	37
Endringer i virkelig verdi på derivater	(6)	(2)
Sikringsineffektiv del innregnet i resultatet	-	-
Beløp fjernet i perioden fra egenkapitalen til		
Resultatføringer (finanskostnader)	-	(1)
Balansføringer (varige driftsmidler)	2	(35)
Kontantstrømsikring reserve i egenkapital ved årets slutt	(5)	(1)

Virkelig verdi-sikringer		
BELØP I MILLIONER KRONER	2007	2006
Netto gevinst/(tap) i resultatregnskapet på sikringsobjektet	115	(1 013)
Netto gevinst/(tap) i resultatregnskapet på sikringsinstrumenter	(92)	1 009
Sikringsineffektivitet	23	(4)
Effekt av opphør av sikringsforhold – objektet ført til amortisert kost	2	-

For kontantstrømsikringer skal det gis opplysninger om i hvilke perioder kontantstrømmene forventes å finne sted og når de forventes å påvirke resultatet.

Vi finner at denne informasjonen for enkelte foretak er manglende. Noen foretak viser denne informasjonen integrert i teksten, mens andre anvender tabellformat.

Utdraget nedenfor viser hvordan REC gir slik informasjon i tabellformat:

SIKRINGSAKTIVITETER					
Kontantstrømsikring					
REC Wafer hadde per 31. desember 2007 og 2006 kontantstrømsikringsaktiviteter som hovedsakelig gjaldt valutasikring av innkjøp av silisium i USD og salg av wafere i EUR. Den resultatførte ineffektiviteten som følge av kontantstrømsikring var et tap på NOK 27 millioner i 2007 og et tap på NOK 13 millioner i 2006.					
For valutasikringer per 31. desember 2007 er kontantstrømmene forventet å oppstå					
INNREGNEDE BELØP (NOK 1 000)	FORVENTET KONTANTSTRØMPROFIL PER 31. DESEMBER 2007				
	2007	SUM	2008	2009	2010
Valutaterminkontrakter (salg)	5 385	4 558 877	1 439 997	1 664 480	1 454 400
Valutaterminkontrakter (kjøp)	-41 413	-406 990	-406 990	0	0
Rentebytteavtaler	-438	-3 865	-2 639	-777	-449
Sum	-36 466	4 148 022	1 030 368	1 663 703	1 453 951

For valutasikringer per 31. desember 2006 var kontantstrømmene forventet å oppstå i 2007 og 2008.

Kontantstrømmene er forventet å inkluderes i resultatregnskapet i de samme periodene som de oppstår. I løpet av 2007 og 2006 var det ikke noen tidligere kontantstrømsikrede transaksjoner som ikke lenger var forventet å skulle inntreffe.

I del II av artikkelen beskrives blant annet art og omfang av risiko som oppstår av finansielle instrumenter.

Revisjon og Regnskap på nett

Alle med abonnement på Revisjon og Regnskap kan lese alle utgaver fra og med nr. 5 2003 på Internett. Gå til revisorforeningen.no. Velg «Bøker og tidsskrifter» i toppmenyen – deretter «Nettutgave Revisjon og Regnskap» i menyen til høyre på siden.

Første gang du logger deg inn, bruker du abonnementsnummeret (medlemmer i Revisorforeningen bruker sitt åttesifrede medlemsnummer) både som brukernavn og som passord. Abonnementsnummeret er trykt bak på bladet sammen med adressen (sjekk før du river av platen bladet vanligvis er pakket i).

Du kan selv endre passordet når du måtte ønske det. Det anbefales en kombinasjon av bokstaver og tall og min. fem tegn. Hvis du allerede har hatt påloggingsmuligheter på revisorforeningen.no, benyttes ditt eksisterende passord i stedet for abonnementsnummer/medlemsnummer.

